

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Δ'

29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1926

ΑΡΙΘ 44

ΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΚΑΙ Η ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ β'.

Τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου ἀπησχόλησε τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος πρὸ εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν (1903) τὸ πρῶτον, ὅτε ὁ ἀείμνηστος Πατριάρχης Ἰωακείμ γ' ὑπέβαλε σχετικὸν ἐρώτημα πρὸς πάσας τὰς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετὰ μελέτην τοῦ ζητήματος καὶ ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἀπεφάνθη ὅτι ἡ διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου ἐξαρτᾶται ἐκ περιστάσεων καὶ συνθηκῶν ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν καὶ ὅτι αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἐν συνεννοήσει μετ' ἀλλήλων καὶ μετὰ τῆς Πολιτείας ἐκάστης αὐτῶν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ νῦν ἐν χρήσει παρ' ἡμῖν ἡμερολογίου, συμφώνως πρὸς τὰς προόδους καὶ τὰ πορίσματα τῆς ἀστρονομικῆς ἐπιστήμης». Μετὰ δεκαετίαν, ἅμα τῇ λήξει τῶν Βαλκανικῶν πολέμων, ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία ἤρξατο σκεπτομένη περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου, εἶχε δὲ προταθῆ καὶ σχετικὸς νόμος εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ νέου ἡμερολογίου ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει δὲν ἦτο ἀδιάφορος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐν ἔτει 1919 κατηρτίσθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀπαρτιθεῖσα ὑπὸ τῶν Συνοδικῶν μελῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δημητριάδος κ. Γερμανοῦ, Ναυπακτίας κ. Ἀμβροσίου καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου (νῦν Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν), Δημ. Αἰγινήτου καὶ Ἐμμανουὴλ Ζολῶτα. Μετ' ἐπισταμένην ἔρευαν τὸ ζήτημα ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὴν ἐξῆς πρότασιν, μειοψηφισαντος μόνου τοῦ κ. Ἐμμανουὴλ Ζολῶτα, θεωροῦντος μὲν ὀρθὴν τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου, φοβηθέντος ὅμως ὅτι ἡ λατινικὴ προπαγάνδα ἠδύνατο νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὸ ἡμερολόγιον παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις ἑλληνικοῖς πληθυσμοῖς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, «ἡ Ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, μὴ προσκρούουσα εἰς δογματικούς καὶ κοινωνικούς λόγους, δύναται νὰ γίνῃ μετὰ συνεννόη-

σιν μετὰ πασῶν τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἰδίως μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἰς ὃ θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ ἀνατεθῆ ἡ πρωτοβουλία πάσης σχετικῆς ἐνεργείας, ὑπὸ τὸν ὄρον οὐχὶ τῆς προσχωρήσεως εἰς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, ἀλλὰ τῆς συντάξεως νέου ἡμερολογίου, ἐπιστημονικῶς μὲν ἀκριβεστεροῦ, ἐστερημένου δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐλαττωμάτων τῶν δύο ἐν ἰσχύϊ ἡμερολογίων, τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ τοῦ Γρηγοριανοῦ». Ἡ πρότασις αὕτη τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 20 Μαΐου 1919 οὐ μόνον ἀπεδέχθη αὐτήν, ἀλλὰ καὶ παμψηφεί ἀπεφάσισε νὰ προστεθῆ εἰς αὐτήν ὅτι «ἐὰν ἡ Πολιτεία, μὴ ἐλπίζουσα ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν τοῦ νέου ἐπιστημονικοῦ ἡμερολογίου, αἰσθανομένη δὲ αἰξάνουσας τὰς δυσχερείας τὰς σχετικὰς, ἐφ' ὅσον καὶ τὰ ὅμορα Κράτη ἐδέχθησαν τὸ Γρηγοριανόν, νομίζει ὅτι δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ εἰς τὸ σήμερον ὑφιστάμενον ἡμερολογιακὸν καθεστῶς, εἶναι ἐλευθέρω νὰ δεχθῆ τὸ Γρηγοριανόν, ὡς Ἐυρωπαϊκὸν ἡμερολόγιον, τῆς Ἐκκλησίας κρατούσης μέχρι τοῦ νέου ἐπιστημονικοῦ ἡμερολογίου, τὸ Ἰουλιανόν. Τὴν γνώμην αὐτῆς ταύτην ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν σχετικῶν ὑπομνημάτων διεβίβασεν οὐ μόνον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὅπερ ζωηρῶς ἠσχολεῖτο περὶ τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου, τῇ ἀξιώσει καὶ παρακλήσει τῶν Ἐκκλησιῶν, ἰδίως τῆς Ρωτικῆς, τῆς Σερβικῆς καὶ τῆς Ρωμουνικῆς, αἵτινες ἐθεώρουν ἐπείγουσαν ἐκκλησιαστικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνάγκην τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου.

Καὶ ἀπεφάσισε μὲν τότε νὰ εἰσαγάγῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τὸ νέον ἡμερολόγιον, ἀλλὰ τὰ ἐπακολούθησαντα γεγονότα ἀνέστειλαν πᾶσαν ἐνέργειαν. Ἐν ἀρχῇ τοῦ 1923, ὅτε καὶ πάλιν ζωηρῶς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἠσχολεῖτο περὶ τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισεν ὀριστικῶς τὴν ἐν τῇ Πολιτείᾳ εἰσαγωγὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου. Κατήρτισε δὲ σχετικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ

νομομαθοῦς κ. Τσιτσιεκλη καὶ τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου καὶ Δημ. Ἀγγινῆτου, ἡτις ὑπέδειξεν ὅτι ἡ Πολιτεία ἀναγκάζομένη νὰ δεχθῆ τὸ νέον ἡμερολόγιον, ἕνεκα τῶν διεθνῶν σχέσεων, οἰκονομικῶν, ἐμπορικῶν καὶ κοινωνικῶν λόγων, ὤφειλε νὰ μὴ θίξῃ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἑορτολόγιον, διότι τοῦτο ἀπόκειται εἰς μόνον τὴν Ἐκκλησίαν, πολλῶ μᾶλλον ἔτι ἐμελλε νὰ συνέλθῃ ἐν ΚΠΙόλει τὸ συγκληθὲν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Πανορθόδοξον Συνέδριον. Κα' ἐγένετο μὲν κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1923 ἡ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Πολιτεῖᾳ, ἕνεκα τῶν προεκτεθέντων σπουδαιωτάτων λόγων, ἀλλ' ὡς ἦτο ἀκόλουθον, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπάρξεως δύο ἡμερολογίων ἐν Ἑλλάδι: ἐγεννήθη ζήτημα σοβαρώτατον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἀναμφιβόλως πάντες ἐνθουμοῦνται τὴν ἐκ τῆς ὑπάρξεως δύο ἡμερολογίων σύγχυσιν καὶ ἐπιδρασεστάτην θρησκευτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐν Ἑλλάδι ἀνωμαλίαν.

Τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἑορτολογίου μὴ συμπίπτοντος πρὸς τὸ ἐν τῇ χρήσει τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ἡμερολόγιον, σκανδαλισμὸς τῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ προέκυψεν οὐ σμικρὸς καὶ κίνδυνος ἀποξενώσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἑορταί, μὴ τελούμεναι πλέον κατὰ τὰς ἡμερομηνίας τοῦ ἐν κοινῇ χρήσει ἡμερολογίου, ἤρξαντο ἀγνοοῦμαι ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Ἦρχετο λ. χ. ἡ 6 Δεκεμβρίου χωρὶς νὰ ἑορτασθῆ ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγ. Νικολάου. Μετὰ 13 ἡμέρας ἕκτις ἐλαχίστων θρησκευομένων οὐδεὶς πλέον ἕτερος ἐνεθυμείτο τὴν ἑορτήν. Τὴν 25 Δεκεμβρίου δὲν ἠκούοντο οἱ χαρμόσυνοι κώδωνες τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων διότι ἔπρεπε νὰ ἑορτασθῆ κατὰ Ἰανουάριον! Ἦρχετο ἡ 1 Αὐγούστου χωρὶς ν' ἀρχίσῃ ἡ νηστεία ἐπὶ τῇ ἐπικειμένη ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Οὐ μόνον δὲ αὕτη, ἀλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι ἑορταὶ παρημελοῦντο, μεγαλειτέρα δὲ ὑπῆρξεν ἡ σύγχυσις ἕταν ἑορτάσθη ἡ πρώτη τοῦ νέου ἔτους καὶ μετ' αὐτὴν ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐνήστευον πολλοὶ χριστιανοί, ἀλλ' ἄλλοι ἐπανηγύριζον καὶ οἱ περισσότεροι ἐσκανδαλίσθησαν διότι ἐχωρίσθη ἡ ἑορτὴ τοῦ Μ. Βασιλείου ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ νέου ἔτους. Ἐν μὴ ὀρθοδόξῳ Κράτει ἴσως θὰ ἦτο ἀνεπαίσθητος ἡ ἐκ τῆς ὑπάρξεως δύο ἡμερολογίων διαφορά, ἀλλ' ἐν ὀρθοδόξῳ, καὶ δὴ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει, ἐκ τῆς διαφορᾶς ταύτης μέγας ὑπῆρξεν ὁ σκανδαλισμὸς καὶ ἀπερίγραπτος ἡ σύγχυσις. Πάντες διεμαρτύροντο διὰ τὴν ὑπαρξίν τῶν δύο ἡμερολογίων. Καὶ οἱ μὲν θρησκευόντες συνεκρατοῦντο ὀπωσδήποτε, παραξενευόμενοι μόνον διότι αἴφνης ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἑορτάζετο τὸν Νοέμβριον καὶ ὄχι, ὡς ἀνέκαθεν, τὸν Ὀκτώβριον καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τὸν Μάιον καὶ ὄχι τὸν Ἀπρίλιον, ἡ δὲ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου τὸν Ἰούλιον ἀλλ' οἱ ἀδιάφοροι πρὸς τὴν θρησκείαν, ἡ ἀ-

νωτέρα καὶ ἡ μύση τάξις τοῦ λαοῦ, αἱ μεγάλαι μάζαι τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων ἀπεξενούοντο τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ὀλίγοι ἐκ τῶν ἐργατῶν, οἵτινες ἄλλοτε μετέβαινον κατὰ τὰς ἑορτάς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἔπαυσαν νὰ ἐπισκέπτονται αὐτὴν καὶ νὰ ἐνθουμῶνται τὰς ἑορτάς. Ἡ ἐνευθεὴν πνευματικὴ ζημίαι καὶ ὀλβία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐμελλον νὰ θοῖν ἀνυπολόγιστοι. Ἡ ἔπρεπε νὰ προσαρμοσθῆ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἑορτολόγιον πρὸς τὸ ἐν χρήσει τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ἡμερολόγιον, ἢ ἔπρεπε τὸ τελευταῖον τοῦτο νὰ καταργηθῆ, ὅπερ ἀδύνατον, διότι οὐχὶ μόνον πάντα τὰ Κράτη τοῦ κόσμου εἶχον παραδεχθῆ τὸ νέον ἡμερολόγιον, ἀλλὰ τοῦτο εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ εἶχεν ἐπικρατήσῃ. Δὲν ἀπεκλείετο δὲ καὶ ὁ κίνδυνος νὰ εἰσαχθῆ ἡ προσαρμογὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἑορτολογίου πρὸς τὸ νέον ἑορτολόγιον ἐν ταῖς ἐξαρτωμέναις ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νέαις χώραις τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ παρκαμείνῃ ἡ παλαιὰ Ἑλλάς μετὰ τὸ διπλοῦν ἡμερολόγιον.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων καταφαίνεται ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου. Ἡ Ἐκκλησία μόνον ἂν ἦτο ἀδιάφορος πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ καὶ μόνον ἂν παρεγνώριζε τὸν κίνδυνον τῆς ἀποξενώσεως τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῆς θρησκείας καὶ τὸν ψυχικὸν ὄλεθρον τῶν πιστῶν ἠδύνατο ν' ἀδιαφορήσῃ. Μὴ ἀδιαφοροῦσα θ' ἀπεδείκνυσεν, ὡς ἔγραφεν ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «ὅτι ἐννοεῖ τὰς ἀνάγκας τοῦ ποιμνίου τῆς καὶ ἔτι παρέχει αὐτῷ πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὰς παρούσας ἀνάγκας τοῦ δίου». Μία μόνον περίπτωσις ἠδύνατο ν' ἀποτρέψῃ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου, ἡ περίπτωσις τῆς προσκρούσεως εἰς τὰ δόγματα καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο εἶχεν ἤδη ἐξετασθῆ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, μόνον δὲ ἀμαθεῖς καὶ προληπτικοὶ ἄνθρωποι, παρασυρόμενοι ὑπὸ ἀσυνειδήτων ἐκμεταλλευτῶν τῆς θρησκείας, δύνανται καὶ σήμερον ἔτι νὰ φαντάζονται ὅτι ἡ διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου κωλύεται δογματικῶς ἢ κανονικῶς. Τὸ ἡμερολόγιον σκοπὸν ἔχει νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας καὶ νὰ κανονίξῃ συμφώνως πρὸς αὐτὸ τὸν ἐξωτερικὸν ἐκκλησιαστικὸν βίον. Ἡ Ἐκκλησία δὲν παρέλαβε παρὰ Συνόδων ὡς θεσμὸν ἀμετάβλητον τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἡμερολόγιον, δογματικὸν καὶ ἀμετακίνητον ἔχον χαρακτηριστῆρα. Μετὰ τὴν Α' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ὁ Μ. Ἀθανάσιος μεταχειρίζεται τοὺς Αἰγυπτιακοὺς μῆνας πρὸς καθορισμὸν τῆς ἡμέρας τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ὁ δὲ ἅγιος Ἐπιφάνιος Κύπρου θέλων νὰ ὑπολογίσῃ πότε ἐβαπτίσθη ὁ Κύριος, ἐσημείωσε: «Κατὰ Αἰγυπτίους Ἄθῦρ δωδεκάτη, πρὸ ἕξ εἰδῶν νοεμβρίων, κατὰ Ἑλληνας Δίου ὀγδόη, κατὰ Ἀθηναίους μεταγειναιῶνος ἐξδόμη». Ἡ συναγομένη ἡμερομηνία ἐκ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ, ἐκ τοῦ Συρομακεδονικοῦ, ἐκ τοῦ Ρω-

μαϊκού και ἐκ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ἡμερολογίου εἶναι ἡ 8 Νοεμβρίου, καθ' ἣν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας ἐωρτάζετο ἡ ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων. Συστήματα χρονολογικὰ καὶ ἡμερολόγια ἦσαν πλεῖστα ἐν χρήσει, ἀλλ' ἐπεκράτησε τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον καὶ πρὸς αὐτὸ προσήρμοσεν ἡ Ἐκκλησία τὸ ἑορτολόγιον. Ἐὰν ἐκράτει ἄλλο ἡμερολόγιον, θὰ προσήρμοζε πρὸς αὐτὸ τὸ ἑορτολόγιον, διότι δὲν δύνανται ἡ Ἐκκλησία ἄνευ πνευματικῆς ζημίας τῶν πιστῶν, ὡς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἀπεδείχθη, νὰ ἔχη ἡμερολόγιον διάφορον τοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ κρατοῦντος. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς, ὡς εἶπομεν, ὅταν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἰωακείμ ὑπεκίνησε τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου, ἡ τότε Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου ἐπιτρέπεται καὶ ἐξαρτάται ἐκ περιστάσεων καὶ συνθηκῶν ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν. Τοιαῦται ἦσαν αἱ ἀπὸ τοῦ 1923 παραχθεῖσαι ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης περιστάσεις, ἃς εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οὐχὶ διὰ πέντε μόνον Ἱεραρχῶν, ὡς τὸ 1903, ἀλλὰ διὰ τῆς δλομελείας τῆς Ἱεραρχίας αὐτῆς ἀποφανθεῖσα ὁμοφώνως καὶ ἐπανειλημμένως.

Τῷ ὄντι ἡ πρώτη μετὰ τὴν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Πολιτείᾳ εἰσαγωγὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου ἐξέτασις τοῦ ζητήματος τούτου πρὸς ἄρσιν τῶν ἐκ τῆς ὑπάρξεως δύο ἡμερολογίων μεγάλων ἀνωμαλιῶν καὶ συγχύσεων, εἰς ἀπάντησιν σχετικῶν γραμμάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καλοῦντος τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος νὰ συμμετάσχη τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου, ἐγένετο ὑπὸ τῆς δλομελείας τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 3]16 Ἀπριλίου 1923, καθ' ἣν ὁ Μακ. Πρόεδρος ὑπέβαλεν ὑπόμνημα σχετικὸν δι' οὗ ὑπεδείκνυε τὴν δυνατὴν λύσιν τοῦ ζητήματος. Κατὰ δὲ τὴν συνεδρίαν τῆς 18]5 Ἀπριλίου 1923 κληθεὶς ὁ καθηγητῆς κ. Αἰγινήτης ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν πρὸ τῆς Ἱεραρχίας τὰ κατὰ τὸ ζήτημα τοῦτο. Μετὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν διεξοδικὴν συζήτησιν ἡ Ἱεραρχία ὁμοφώνως ἀπεφάσισε τὰ ἑξῆς: «Ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποφασίζει: Ἀποδέχεται τὸ συμπέρασμα τοῦ ὑπομνήματος τοῦ Μακ. Προέδρου αὐτῆς, καθ' ὃ εἰς τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον προστίθενται δεκατρεῖς ἡμέραι, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ ἀπολύτως τὸ Πασχάλιον καὶ ἑορτολόγιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐὰν ἔμως συμβῆ, ὥστε τὸ ἐν ΚΠόλει συγκληθησόμενον ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο Πανορθόδοξον Συνέδριον νὰ λάβῃ ἀπόφασιν περὶ ἄλλοιᾶς λύσεως διὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα, συμφώνου ἕμως πάντως πρὸς τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τὴν παράδοσιν καὶ τοῦ κανόνα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀποδέχεται αὐτήν, ἐὰν δὲ συμβῆ δι' οἰονδήποτε λόγον νὰ μεταωθη ἡ σύγκλησις τοῦ Πανορθόδοξου τούτου Συνε-

δρίου ἐν ΚΠόλει, ἐπαφίεται τῇ Ἱ. Συνόδῳ νὰ προτείνῃ τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχεῖῳ ἵνα ἐπιδιώξῃ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἡμερολογικοῦ ζητήματος, ἐκ συνεννοήσεως διὰ γραμμάτων μετὰ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν». Γενομένης δεκτῆς ὁμοφώνως τῆς προτάσεως ταύτης ἀπεφάσισεν ἐφεξῆς ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, ὅπως ἐὰν γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις αὕτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ κατάλληλος ἐποχὴ διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἡμερολογίου ὀρισθῆ ὑπὸ τῆς διαρκοῦς Ἱεραρχίας Συνόδου.

Καὶ τὸ μὲν Πανορθόδοξον Συνέδριον ὡς γνωστὸν ἀπεφάσισε τὴν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1923 ἐφαρμογὴν οὐ μόνον τοῦ νέου ἡμερολογίου, ἀλλὰ καὶ τὴν διόρθωσιν τοῦ Πασχάλιου κανόνα, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀντιπροσωπεύθη δὲ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ Συνεδρίῳ διὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δυρραχίου (νῦν Μιτυλήνης) κ. Ἰακώβου, ἀλλὰ τὰ τρία Πατριαρχεῖα, διὰ τοὺς λόγους, οὓς ἤδη εἶπομεν, οὔτε συμμετέσχον, οὔτε ἀνεγνώρισαν τὸ ἐν ΚΠόλει Συνέδριον. Ὁ δὲ Πατριάρχης Φώτιος, ἐνῶ, καθ' ἣν εἶχε, δυστυχῶς, συνήθειαν, οὔτε κἄν ἀπήντησεν εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἰωακείμ γ', ὅτε τὸ πρῶτον ὑπεκινήθη τὸ ζήτημα, νῦν, μὴ ἀναγνωρίζων τὴν ἐπείγουσαν ἀνάγκην τῆς διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου, ἰσχυρίζετο ὅτι αὕτη ἐπιτρέπεται μὲν, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ. Δυστυχῶς δὲ ὁ Ἀλεξανδρείας δὲν διατέλει ἀπὸ δεκατετραετίας ἐν ἐπικοινωνίᾳ καὶ πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων, καὶ ἐπετεύχθη μὲν ἡ ἐπικοινωνία αὕτη τῇ ἐπεμβάσει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ἀλλ' ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐν τῷ ζητήματι τοῦ ἡμερολογίου ἐμεινεν ἀνένδοτος. Οὐχ ἤττον ἀπέστειλεν εἰδικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Λεοντοπόλεως κ. Χριστοφόρον, τελευτῶντος τοῦ Ἰουλίου 1923, ἵνα ἐπὶ τόπου μελετήσῃ τὴν προβαλλομένην ἀνάγκην τοῦ ἐνιαίου ἡμερολογίου ἐν Ἑλλάδι. Ἡ ἔρευνα τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Πατριάρχου Φωτίου ἐπιστοποιήσῃ πλήρως τὴν ἀνάγκην ταύτην, διότι πάντες ὅσοι εἶδεν οὗτος ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἡμερολογίου, καὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, Ἀρχιερεῖς, Ὑπουργοί, Βουλευταί, ἰδίως δὲ ὁ Βασιλεὺς, ἐπέμειναν εἰς τὴν ἀπόλυτον καὶ ἐπείγουσαν ἀνάγκην τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ ἐνιαίου ἡμερολογίου. Τὴν ἐντύπωσιν αὐτοῦ ταύτην ὁ Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως ἐξεδήλωσε καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ἱεράν Σύνοδον ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 7]20 Ἀγούστου 1923, ἐν ἣ παραστάς ἤκουσε καὶ τὴν ὁμόφωνον γνώμην τῆς Συνόδου περὶ τῆς ἐπειγουσῆς ἀνάγκης τῆς διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου. Δυστυχῶς ἔμως ἡ κοινὴ ἀπόφασις καθίστατο ἀνέφικτος καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν νέου Οἰκ. Πατριάρχου, τοῦ Γρηγορίου ζ', πρὸς ὃν ἐπεκονώνησαν οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι, ὑποχωροῦντος μὲν ἐν μέρει τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, ὡς εἶπομεν, ἀλλὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἐμμέναντος εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς συγκλήσεως Οἰκ. Συ-

νόδου. Εἰς δὲ τὴν κίνησιν ταύτην τῆς ἐπιμόνου ἀποκρούσεως πάσης σχετικῆς συνεννόησεως τῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς μετὰ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐπρωτοστάτησεν ὁ ῥώσος πρίην Μητροπολίτης Κιέβου Ἀντώνιος, ὅστις καὶ προσωπικῶς μετέδωκε τότε εἰς Ἀλεξάνδρειαν, Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἀντιόχειαν. Καὶ ἐξεδηλοῦτο μὲν κοινὴ ἐπιθυμία τῆς συγκλήσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀλλ' ὡς τὰ πράγματα ἀπέδειξαν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου ἠδύνατο νὰ λυθῆ δι' ἀπλῆς συνεννόησεως καὶ καλῆς θελήσεως, ἢ σύγκλησις τοιαύτης Συνόδου καθίστατο ἀνέφικτος. Ὅτε δὲ συνῆλθε πάλιν ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 26 Δεκεμβρίου 1923, προϋτάθη ὑπὸ τινος τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν, ὅπως ἀμέσως προσῆ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου. Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 27 Δεκεμβρίου, μετὰ τὴν ἐκθεσὶν τῶν ἀνωτέρω ἐν περιλήψει ἀναγραφομένων γεγονότων, ὁ Μακ. Πρόεδρος ὑπέδειξεν, ὅτι σκόπιμον θὰ ἦτο νὰ μὴ θιγῆ τὸ ζήτημα τοῦ Πασχαλίου, περὶ οὗ ἀπεφάσισε τὸ ἐν ΚΠόλει Πανορθόδοξον Συνέδριον, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιτυγχάνεται μήτε ἡ σύγκλησις Οἰκουμενικῆς Συνόδου, μήτε ἡ συμφωνία πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη, νὰ διορθωθῆ μόνον τὸ ἡμερολόγιον, προστιθεμένων τῶν 13 ἡμερῶν, ἀνευ οἰασδήποτε μεταβολῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐορτολογίου. Μετὰ μακρὰν καὶ διεξοδικὴν συζήτησιν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν, καθ' ἣν «λαμβάνουσα μὲν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου πρὸς τὸ ἐπικρατήσαν ἤδη πολιτικὸν ἡμερολόγιον προερχομένην σύγχυσιν παρὰ τῷ λαῷ καὶ τὴν ἐν ταύτῃ φερθεκυτικὴν βλάβην αὐτοῦ, ἀνταποκρινομένη δὲ εἰς τὴν πανταχόθεν ἐκδηλουμένην ἐπιθυμίαν, ἀποφασίζει ὅπως ἀφομοίωσιν τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον πρὸς τὸ πολιτικὸν ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς συμφωνίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους ἀλλὰ καὶ διότι ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει αἱ νέαι χῶραι ἐξαετῶνται ἐκκλησιαστικῶς ἐξ αὐτοῦ, ἀνατίθησι δὲ τῷ Μακαριωτάτῳ Προέδρῳ ὅπως πρὸς τοῦτο συνεννοηθῆ μεθ' ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν, ἰδίᾳ δὲ τοῦ Οἴκου Πατριαρχείου, ἢ μεθ' οὗ συμφωνία ἔσται ἀπαραίτητος».

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ τελευταία ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι δὲ ὅτι ἦτο δυνατὴ ἡ συνεννόησις τῶν Πατριαρχείων καὶ ἡ συγκρότησις διασκεψέως τινος, ὁ Μακ. Πρόεδρος τῆς Ἱ. Συνόδου ἐζήτησε τὴν συγκατάθεσιν αὐτῆς, ὅπως ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἔγραψε δὲ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ πρὸς πᾶσας τὰς ἀποστολάσας Ἐκ-

κλησίας, προτείνων τοιαύτην διάσκεψιν ἐὰν δὲν ἐπιτευχθῆ διὰ γραμμάτων συνεννόησις. Δυστυχῶς ὁ Πατριάρχης Φώτιος ἐπέμενεν εἰς τὴν συγκρότησιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ πρὸς στιγμὴν μάλιστα ἠπειλήσασεν νὰ συγκαλέσῃ αὐτὴν ὁ ἴδιος ἐκ συνεννόησεως μετὰ τῶν δύο ἄλλων Πατριαρχῶν. Μάτην δ' ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ὁ ΚΠόλιος Γρηγόριος, ὅτι τὸ ἐπιτελεῖν τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῆ ἐν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, οὐδ' εἶναι εὐκόλος ἢ ἄμεσος σύγκλησις αὐτῆς, μάτην καὶ ἔγραψε καὶ ἐτηλεγράφησε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ Πασχαλίου δύναται νὰ παραπεμφθῆ εἰς Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τὸ δὲ τοῦ ἡμερολογίου δύναται νὰ λυθῆ καὶ ἐν ἀπλῇ συσκέψει, ὅτι δὲ πρὸς τοιαύτην σύσκεψιν ἦτο πρόθυμος νὰ μεταβῆ εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος δι' ἐπισήμου γράμματος ἀπὸ 28ης Ἰανουαρίου 1924, ἀνεκοίνωσε πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν, ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ κατὰ τὴν προταθεισάν ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέσῃ λύσειν ἐφαρμογὴ τῆς διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου, ἀνευ μεταβολῆς τοῦ Πασχαλίου, ἀπὸ τῆς 10 Μαρτίου 1924, ἐξίτηται δὲ τηλεγραφικῶς τὴν συγκατάθεσιν τῆς Ἑλλάδος («Ἐκκλησία» Α', σ. 363-4), καὶ ἀπήντησε μὲν συμφώνως τῇ ἀπόφασιν τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἐτηλεγράφησεν ἐπειγόντως καὶ πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας Φώτιον ποιούμενος ἔκκλησιν πρὸς αὐτὸν καὶ παρακαλῶν ἢ νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν διορθώσιν τοῦ ἡμερολογίου ὅπως μὴ προκύψῃ διαφωνία, ἢ ἂν ἔχῃ δισταγμοὺς νὰ προκαλέσῃ σύσκεψιν, εἰς ἣν ἦτο πρόθυμος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος νὰ μεταβῆ αὐτοπροσώπως. Δυστυχῶς ὁ μακαρίτης Φώτιος δὲν ἠθέλησε νὰ ὑποχωρήσῃ, μὴ προβάλλων μὲν λόγον τινὰ σοβαρὸν, ἀλλὰ ζητῶν διαρκῶς Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Εἶχον ἤδη παρέλθει ἱκαναὶ ἡμέραι ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ γράμματος τοῦ Πατριάρχου ΚΠόλιος Γρηγόριος ὅτε ἡ περὶ αὐτῶν Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὀριστικῶς τὴν ἀπὸ 10 Μαρτίου 1924 ἐφαρμογὴν τῆς διορθώσεως. Τὴν 25 Φεβρουαρίου ἐλήφθη τηλεγράφημα τοῦ Πατριάρχου, καθ' ὃ «Συνοδικὴ ἀπόφασις ἐνεκρίθη σήμερον ὀριστικῶς προσαρμογῆ ἐορτολογίου καὶ πολιτικοῦ ἡμερολογίου ἀπὸ 10ης προσεχούς Μαρτίου». Μετὰ τὸ τηλεγράφημα τοῦτο οὐδὲν πλέον ὑπελείπετο ἢ νὰ ἐκτελεσθῆ ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἣν προέδρῳ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν.

Αὕτη ὑπῆρξε περιληπτικῶς ἢ ἱστορικῶς τῆ διορθώσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν γένει ἢ σάτις τῶν ἐπὶ μέρους ἀποστολάσων Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ ζητήματι ταύτῳ. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκη τῆς διορθώσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου ἰδίως ἀπ' ἡς ἡμέρας παρεδέχθη τὸ νέον ἡμερολόγιον ἢ Πολιτικόν. Καὶ ἦτο βεβαίως ἐπιθυμητὸν νὰ συμφωνήσῃ

καὶ τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ, δυστυχῶς, δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά καθ' ἣν παρουσιάζεται, δι' ἓνα ἢ δι' ἄλλον λόγον, διαφωνία ἐπὶ σοβαρωτέρων ἐπιζητημάτων, οἷα ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τοὺς ἐξ πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ διαφωνία περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα. Ἡ γενομένη χάριν τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου, μὴ θίξασα τὸν Πασχάλιον κανόνα, μηδὲ προσκρούσασα εἰς παράδοσιν τινα ἐπαναγαγοῦσα δὲ τὰς ἀγίας ἑορτὰς εἰς τὰς πραγματικὰς καὶ ἀληθεῖς ἡμερομηνίας, ἐξηπάλησε τὴν θεῖαν χάριν· ἀδιάσπαστον πάντοτε παραμένουσιν ἐνότητά τῆς Μῆτρός, Ἀγίας, Ἀποστολικῆς καὶ Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΠΡΟΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΙΛΙΑΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Κατὰ τὴν 30ὴν Αὐγούστου ἐγένετο ἐν Λωζάννῃ τῆς Ἑλβετίας ἡ ἐτησία συνέλευσις τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ «Παγκοσμίου Συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν διεθνοῦς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν.»

Μετὰ τὸν καθορισμὸν διαφόρων ὑπηρεσιακῶν ζητημάτων οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων χωρῶν ἐξέθεσαν τὰ τῆς ἐργασίας τῶν τοπικῶν Συμβουλίων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἀμίλιας Ἀλιβιζάτος, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ἑλληνικοῦ ἐθνικοῦ Συμβουλίου καὶ Γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου (βαλκανικὸν τμήμα), ἀνέφερε διὰ μακρῶν, πλὴν ἄλλων, τὰ κατὰ τὴν σύσκεψιν τῶν βαλκανικῶν Συμβουλίων ἐν Ἀθήναις, κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον, τὴν ὁποίαν μετὰ τόσον ἐνδιαφέροντος παρηκολούθησεν ὁ ἀθηναϊκὸς τύπος. Ὁ κ. Ἀλιβιζάτος ἀναφερόμενος εἰς τὰς θρησκευτικὰς μειονότητες ἀνέφερεν ὅτι αὗται εἶνε τόσον ἀσημαντοὶ τὸν ἀριθμὸν, ὥστε σχεδὸν εἶνε ἀνύπαρκτοι, ἐτόνισε δὲ, ὅτι ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία, ἣς αἱ ἀσημαντοὶ αὗται μειονότητες ἀπολαύουν ἐν Ἑλλάδι, εἶνε πολλὰς ἐπιθυμητὴ καὶ ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας τοῦ Κράτους δι' ἑαυτήν.

Ἐνδιαφέρουσαι ἦσαν οἱ ἐκθέσεις τῶν διαφόρων ἀντιπροσώπων τῶν χωρῶν ἐκείνων, ἐν αἷς ὑπάρχουσι σημαντικαὶ θρησκευτικαὶ μειονότητες καὶ ἐν ταῖς ὁποίαις ἀκούονται παράπονα καταπίεσεως αὐτῶν. Πρότασις τοῦ Μητροπολίτου Σόφιας ὅπως συζητηθῶσιν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ διάφορα ἔκτροπα τῶν ρουμανικῶν καὶ σερβικῶν ἀρχῶν κατὰ τῶν βουλγαρικῶν δῆθεν μειονοτήτων, κατὰ πρότασιν τοῦ κ. Ἀ. Ἀλιβιζάτου γενομένην ὁμοφώνως ἀποδεκτὴν, παρεπέμφθη εἰς τὰ διάφορα ἐθνικὰ Συμβούλια, ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τῶν ὁποίων θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος τούτου ἐκ μέρους τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐἶτα ὁ γεν. Γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Sir W. Dickinson ἀνέγνωσε μακρὰν ἐκθεσιν περὶ τῆς συσκέψεως τῶν Ἀθηνῶν τοῦ παρελθόντος Μαρτίου καὶ

ἠυχαρίστησε θερμῶς τὸ ἑλληνικὸν ἐθνικὸν Συμβούλιον, ὅπερ οὐδενὸς ἐφείσθη κόπου πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς συσκέψεως.

Ἡ ἐπιτροπὴ προέβη ἔπειτα εἰς τὴν ἐκλογὴν ὀκτῶ νέων μελῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς εἰς ἀντικατάστασιν ἐκείνων, ὧν ἔληξεν ἡ θητεία. Κατὰ πρότασιν τοῦ κ. Ἀλιβιζάτου ἀντὶ τοῦ ἀποχωροῦντος Σέρβου ἀντιπροσώπου ἐξελέγη ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ρουμανίας μέλος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ κ. Ἀλιβιζάτος, μόνιμον μέλος τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς, ἔχει, ὡς γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου, τριετὴ θητείαν ἐν τῇ ἐκτελεστικῇ ἐπιτροπῇ.

Γενομένης συζητήσεως περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐπιτυχίας στενωτέρων σχέσεων μεταξὺ τοῦ παγκοσμίου συνδέσμου καὶ τῶν λοιπῶν διεθνῶν ὀργανώσεων καὶ Ἐκκλησιῶν, αἵτινες διὰ παρομοίους ἐργάζονται μὲ τὸν Παγκόσμιον Σύνδεσμον σκοπούς, ὁ κ. Ἀλιβιζάτος ὑπεστήριξεν ὅτι ἐν τῶν σπουδαιωτέρων μέσων πρὸς τοῦτο εἶνε ἡ ἀμοιβαία γνωριμία τῶν συνεργαζομένων Ἐκκλησιῶν, ἀνέφερεν ὅτι ἀκριβῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκδίδεται προσεχῶς ἐν Ἀθήναις Ἀγγλιστὶ βιβλίον περὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον θέλει συγγραφῆ ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν Δουβουινιώτου, Μπαλάνου, καὶ Ἀλιβιζάτου. Ἡ πρότασις τοῦ γαλλικοῦ ἐθνικοῦ Συμβουλίου περὶ συνενώσεως πασῶν τῶν διεθνῶν ὀργανώσεων αἵτινες ἐργάζονται διὰ τὴν εἰρήνην τῆς ἀνθρωπότητος εἰς κοινὴν ὁμοσπονδίαν, μὴ θεωρηθεῖσα ὡριμος πρὸς συζήτησιν παρεπέμφθη εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπείαν πρὸς ἐξέτασιν καὶ μελέτην.

Ἐπὶ τῇ βάσει προτάσεως τοῦ ἀμερικανικοῦ ἐθνικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσθη, ὅπως γένηται σύστασις εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν περὶ γενικῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ οἴου. Ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ τοῦ τοῦ ἀγγλικοῦ συμβουλίου ἀπεφασίσθη ἡ ὀργάνωσις ἀλληλογραφίας μεταξὺ τῶν προϊσταμένων καὶ τῶν μελῶν τῶν διαφόρων ἐπιτροπειῶν πρὸς ἀμεσώτερον ἐπικοινωνίαν καὶ φιλικωτέραν διάθεσιν τῶν μελῶν τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν πρὸς ἄλληλα.

Τὸ αὐστριακὸν ἐθνικὸν Συμβούλιον διὰ τοῦ ἐν Βιέννῃ Καθηγητοῦ Betto προέτεινε ὅπως ἐκφρασθῇ ἡ συμπάθεια τοῦ Συνδέσμου πρὸς τοὺς ἐν Τουρκίᾳ Χριστιανούς διὰ τὰς καταπίεσεις, αἷς ὑφίστανται οὗτοι ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐκ μέρους τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως. Μετὰ συζήτησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος ὑπὸ τῶν κ. κ. Betto, Ἐμμανουήλ καὶ Ἀλιβιζάτου, προτάσει τοῦ τελευταίου ἀπεφασίσθη, ὅπως ἡ ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Betto ἀπόφασις ἀναβληθῇ εἰς εὐθετώτερον χρόνον. Ὁ κ. Ἀλιβιζάτος ἐτόνισε τὰς εἰλικρινεῖς προσπάθειάς τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως πρὸς φιλικὴν συνεννόησιν ἐπὶ τῶν ἐκκερμαῶν ζητημάτων μετὰ τῆς Τουρκίας καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν, ὅπως αἱ παρατηρούμεναι ἀνησυχία ἐκλείψωσι πλήρως, ἀφεθῇ δ' ἐλευθέρᾳ ἡ ἐξέλιξις τοῦ χριστιανοῦ στοιχείου ἐν Τουρκίᾳ, ἐντὸς βεβαίως τῶν ορίων τῶν διαγραφόμενων ὑπὸ τε τῶν νόμων τῆς Τουρκίας καὶ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης. Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Betto ἀπόφασις ἀν-

βλήθη ἐπὶ τῇ ἐλπίδι βελτιώσεως τῶν πραγμάτων ἐν προσεχεί μελλόντι.

Τὸ ζήτημα τῶν αὐστριακῶν μειονοτήτων ἐν Τυρόλῳ παρεπέμφθη εἰς τὸ ἰταλικὸν ἐθνικὸν Συμβούλιον, ἐπὶ τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως τοῦ ὁποῦ θὰ ἀποφασίσῃ τελικῶς ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν προσηχῆ τοῦ ἐπομένου ἔτους συνέλευσιν αὐτῆς.

Μετὰ ταῦτα ἀπεφασίσθη ὅπως κατὰ μὲν τὸ προσεχὲς ἔτος συνέλθῃ ἡ τε ἐκτελεστικὴ καὶ ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ, ἡ πρώτη ἴσως ἐν Γενεύῃ καὶ ἡ δευτέρα ἐν Κωνσταντίῳ, κατὰ τὸ προσεχὲς δ' ἔτος συγκληθῆς ἐν Πράγῃ τῆς Ὑσσεροσλοβακίας τὸ μέγα Συνέδριον τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου, καθηρτίσθη δὲ δὲ ὑποεπιτροπὴ πρὸς καταρτισμὸν τοῦ προγράμματός τῶν θεμάτων τοῦ Συνεδρίου, ὅπερ θὰ ὑποβληθῇ πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν καὶ ὀργανωτικὴν ἐπιτροπὴν.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν τῆς ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς, αἱ ἀρχαὶ τῆς προτεσταντικῆς Ἐκκλησίας τῶν κοινοτήτων τοῦ Vaud ὑπεδέχθησαν τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ συνοδικὸν μέγαρον, ὅπου ἐξεφωνήθησαν διάφοροι χαιρετιστήριοι λόγοι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἀθανασία.

Αἱ τραγικαὶ κατὰ τὸν τελευταῖον μέγαν πόλεμον ἀπώλειαι ἀνθρώπων καὶ ἡ σφοδρὰ ἔφεσις τῶν ἐπιζησάντων ὅπως ἀνασυνδέσωσι τὰς πρὸς τοὺς ἐκλιπόντας προσφιλεῖς σχέσεις τῶν ἀνεξωγόνησαν εἰς βαθμὸν ἀξιοσημείωτον τὴν πίστιν εἰς τὴν προσωπικὴν ἀθανασίαν, ἣτοι εἰς τὴν καὶ μετὰ τὸν θάνατον συνέχισιν τῆς προσωπικῆς ζωῆς. Εἰς τὴν τάσιν ταύτην ἐφείλεται τὰ μάλιστα ἡ μεταπολεμικὴ ἐνίσχυσις τῶν ὁπαδῶν τοῦ πνευματισμοῦ καὶ ὁ πολλαπλασιασμός τῶν πνευματιστικῶν πειραμάτων. Τὸ γενικὸν δὲ τοῦτο ἐνδιαφέρον λαμβάνουσαι ὑπ' ὄψει καὶ πολλοὶ σοβαροτάται ἐφημερίδες, ἀφιερῶσι συχναὶς στήλας ὁλοκλήρους καὶ ἄρθρα καὶ ἀλληλογραφίαι ἀκόμη εἰς τὴν διαπραγματεύσειν τοῦ περὶ ἀθανασίας θέματος, μηδέποτε πρότερον οὐδὲ μνείας ὑπ' αὐτῶν ἀξιοθέντος. Ὁ πνευματισμὸς ἐθεωρήθη ἐπισχυτικὸς τῆς εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς πίστεως. Τοῦτο πάντως διὰ τοὺς ἀπλοσιότερους. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ὑπάρχει κολοσοιαία δ' ἀφορὰ μετὰ τῆς πνευματιστικῆς ἀθανασίας καὶ τῆς χριστιανικῆς.

Ἡ εὐρωπαϊκὴ βαλκανοποίησις

Ἡ Εὐρώπη ἐβαλκανοποιήθη διότι ἐγκατέλειπε τὸν Χριστιανισμὸν χάριν τοῦ ἐθνικισμοῦ, ὁ δ' ἐθνικισμὸς ἀποτελεῖ διαρκὴ ἀπειλὴν τῆς εἰρήνης. Ἡ φράσις ἀποτελεῖ ἀντιρρητικὸν ἀφορισμὸν κυρίου ἄρθρου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Καιρῶν τοῦ Λονδίνου, ἐπικρίνου-

τος τάσεις τινὰς λίαν ἐπ' ἐσχάτων ἐκδήλους πρὸς ἀπομονοποίησιν τῆς Μεγ. Βρετανίας ἐκ τοῦ συμπλέγματος τῶν εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, ἕτινα μόλις ἀπο τινος ἤρξαντο συνδεόμενα πρὸς ἀλλήλα διὰ τοῦ θεομοῦ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ὄντως ἡ ὑπερτροφία τοῦ ἐθνικιστικοῦ πνεύματος μεγίστων κακῶν ἐγένετο μέχρι τοῦδε πρόξενος εἰς τοὺς λαοὺς, εἶνε δὲ λυπηρὸν ὅτι τὸ μέχρι παθολογικὸ ὁρμητικὸν ἐξελθὲν πνεῦμα τοῦτο θεωρεῖται διακρίνον ἰδιαιτάτα τὰ Βαλκάνια. Ἐλπίζομεν, ὅτι τὸ μὲν ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, τὸ δὲ αἰ κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀοκάρου συμβάσεις ἐν τε τῇ Εὐρώπῃ καὶ τοῖς Βαλκανίοις θὰ ἡμερώσωσι βαθμηδὸν τὰς ἐθνικιστικὰς βλοσυρότητας καὶ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστιανισμοῦ θὰ κατορθωθῇ ἡ ὅσον ἐνεστί μακροτέρα εἰρηρικὴ πρὸς ἀλλήλα διαβίωσις τῶν ἐθνῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνήλθε κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην δις εἰς τακτικὰς συνεδρίας.

—Εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἔνεκα ἀσθενείας παραιτηθέντος Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης κ. Ἀρσενίου προσεκληθῆ ὡς μέλος τῆς Δ. Ἱερᾶς Συνόδου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Γερμανός.

—Δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐφημερίους τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπηγόρευσε πᾶσαν ἀνάμειξιν αὐτῶν εἰς τὴν πολιτικὴν κατὰ τὰς ἐπιχειρούμενὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς.

—Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Θεσσαλονίκης κ. Γεννάδιος, Κρήτης κ. Πίπτος, Μυτιλήνης κ. Ἰακώβος, Τραπεζοῦντος κ. Χρυσάνθος, Μαρωνείας κ. Ἀνδριμονος καὶ Μηθύμνης κ. Λιονύσιος, μέλη τῆς πρὸς κωνοσμὸν τῆς διοικήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν νέων χωρῶν ἐπιτροπῆς, ἐπισκεφθέντες τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, ἀντήλλαξαν γνώψεις ἐπὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων καὶ παρεκάθησαν εἰς γεύμα παρ' αὐτοῦ.

—Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, πρώτου Ἱεροσκόπου τῶν Ἱεροσολύμων, ἐτελέσθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, παρὰ τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ, ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, παρισταμένου τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ παρορθονίῳ.

—Συνήλθον εἰς τὰ ἐν Πειραιεῖ γοιφεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Θεοφ. ἐπισκόπου Στυρουπόλεως κ. Θεοκλήτου μετὰ πρόσκλησιν αὐτοῦ τὰ διοικητικὰ συμβούλια τῶν ἐνοριακῶν μητροπολιτικῶν τομιῶν τῆς πόλεως, ὅπως συσχεθῶσι περὶ τῆς ἐξευρέσεως πόρων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν αὐτῶν. Ἀφ' οὗ ὁμίλησε διὰ μακρῶν ὁ Θεοφ. Στυρουπόλεως περὶ

των φιλανθρωπικών εταιρειών, των δραστών θαυμασίων εν Ερώπη και Ἀμερικῇ χάρις εἰς τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν, ὑπέδειξε διαφόρους πόρους, ἐφ' ὧν προεβλήθη μακρὰ καὶ διεξοδικὴ συζήτησις καταλήξασα εἰς τὰ ἐξῆς συμπεράσματα: πρὸς ἐπαύξεισιν τῶν ἐσόδων τῶν φιλοπτώχων ταμείων απαιτεῖται 1) δημοσίευσις εἰς τὸν ἐγγώριον τύπον κατὰ τριμηνίαν τῆς δράσεως τῶν φιλοπτώχων ταμείων, 2) ἐγγραφὴ συνδρομητῶν ἐκ τῶν ἐνοριῶν ἐπιτυγχανομένη δι' ἐπ' ἐκκλησίαις κηρυγμάτων καὶ ἐπισκέψεων σχετικῶν κατ' οἴκους ὑπὸ τῶν κυριῶν, 3) εἰς τοὺς γάμους, τὰς βαπτίσεις, τὰς κηδεῖας αἱ κοινωνικαὶ τοῦ βίου συνθῆκαι ἐπιβάλλουσι τὴν ἀποστολὴν ἐνὸς δώρου, μᾶλλον ἀνθοδέσμης, ἐνὸς στεφάνου, ἀντ' αὐτῶν νὰ ἀποστέλληται εἰς τὸ φιλόπτωχον ταμεῖον μία συνδρομή, τοῦτο δὲ νὰ στέλλῃ σχετικὸν δελτίον εἰς τὴν οἰκογένειαν, ἢν ἀφεώρα τὸ δῶρον, ἢ ἀνθοδέσμη, ἢ ὁ στέφανος, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ὁ φίλος δὲν ἐλησμόνησε τὰ κοινωνικά του καθήκοντα, 4) ἐνίσχυσις τοῦ δήμου κατ' ἐνοριακὰ φιλόπρωχα ταμεῖα, 5) ἐφαρμογὴ καταστατικοῦ γενικοῦ φιλοπτώχου ταμείου, περὶ εἰσπραξέως εἰσφορῶν εἰς μυστηριακὰς πράξεις, καὶ τέλος ἀπεφασίσθη ὅπως τακτικῶς συνέχωνται τὰ διοικητικὰ συμβούλια τῶν φιλοπτώχων ταμείων πρὸς ἀνταλλαγὴν σκέψεων διὰ τὴν καλλιτέραν πραγμάτων τῆς ἀποστολῆς τῶν.

— Ἠρξάντο ἐν Μεσολογγίῳ τὰ τακτικὰ μαθήματα τῆς αὐτόθι Ἰερατικῆς Σχολῆς. Τὸ προσωπικὸν αὐτῆς εἶνε πλήρες, ἔχει δ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν διευθυντὴν αὐτῆς πανοσ. κ. Γερμανὸν Χατζῆ-Ἀνέστην κληρικὸν ἄξιον τῆς θέσεως ταύτης. Εἰς τὰς 4 λειτουργούσας τάξεις μέχρι τοῦ νῦν ἐνεγράφησαν 152 μαθηταί, ὧν 39 μὲν ἀπετέλεσαν τὴν α' τάξιν, 18 δὲ τὴν β', 38 τὴν γ' καὶ 36 τὴν δ'. Νέοι μαθηταὶ ἐνεγράφησαν ἐν ὄλῳ 53, ὧν 39 εἰς τὴν α', 5 εἰς τὴν β' 5 εἰς τὴν γ' καὶ 4 εἰς τὴν δ'. Ἐκκλησιαστικῶς οἱ 152 οὗτοι μαθηταὶ ἀνήκουσαν εἰς τὰς ἐξῆς μητροπόλεις: 97 Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, 40 Ναυπακτίας καὶ Εἰρουτανίας, 6 Πατρῶν, 2 Φωκίδος καὶ 7 διαφόρων. Τὰ τροφεία ὠρίσθησαν εἰς δρ. 450 κατὰ μῆνα, δικαίωμα δ' ἐγγραφῆς ὠρίσθη ἐφ' ἀπαξ δραχ. 150. Ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν μαθητῶν 2 ὑπότροφοι τῆς Σχολῆς καὶ 4 ἀντὶ τοῦ ἡμίσεως τῶν τροφείων εἰς διευκόλυνσιν τῆς μορφώσεως ἀπόρων ἱεροπαίδων.

— Διεκρύνθη διαγωνισμὸς πρὸς πρόσληψιν 15 μαθητῶν τῆς Ἰερατικῆς Σχολῆς Κρήτης ὡς ὑποτρόφων τῶν Μοναστηριακῶν Ταμείων Κρήτης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Alfred Chammas Bey ὑπεβλήθη εἰς τὸ αἰγυπτιακὸν Κοινοβούλιον νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ πολιτικοῦ γάμου ἐπὶ τῶν μὴ μουσουλμάνων αἰγυπτίων ὑπηκόων. Ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἐξήγειρε τὸ γεγονός ἱκανὸν θόρυβον ἐν τῷ τύπῳ καὶ ἐδημιούργησεν ἀνησυχίας παρὰ τοῖς ἐνδιαφερομένοις θρησκευτικοῖς κύκλοις, συνεπεῖα δὲ τοῦ θορύβου τούτου ὁ ἐν λόγῳ Γερουσιαστὴς προέβη εἰς δικαιολογίαν τῆς προτάσεώς του ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ἰσχυρισθεὶς ὅτι οὐδεμίαν πρόθεσιν εἶχε νὰ θίξῃ

τὰς θρησκευτικὰς παραδόσεις τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐξένων, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ εἰσηγηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν μέτρου καθαρῶς ἀστικοῦ καὶ δὴ ἀφορῶντος μόνον εἰς τοὺς ἄλλοτε μουσουλμάνους ὑπηκόους, οἵτινες προσέκρινον τὴν αἰγυπτιακὴν ἰθαγένειαν. Εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ἀπαντᾷ ὁ «Πάνταϊνος», ὅτι αἱ Λυτικαὶ χῶραι, ἐν αἷς ἐφαρμόζεται ὁ θεσμὸς τοῦ πολιτικοῦ γάμου καὶ ὧν τὸ παράδειγμα προβάλλει εἰς μίμησιν ὁ νεωτερίζων Γερουσιαστὴς, «δὲν κάμνουσι διάκρισιν τῶν πολιτῶν τῶν κατὰ θρησκείματα, ὁ Chammas Bey ὁμοῦς ἐννοεῖ νὰ νομοθετηθῇ μόνον διὰ τοὺς μὴ μουσουλμάνους, αὐτὸ βεβίως δὲν σημαίνει ἰσότητα. Ἐφ' ὅσον οἱ τῆς μουσουλμανικῆς θρησκείας θὰ συνάπτωσι καὶ θὰ διαλύωσι τοὺς γάμους τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον τοῦ Ἰσλάμ (Σερῆ) καὶ οἱ μὴ μουσουλμάνοι, χριστιανοὶ καὶ ἰσραηλῖται, εἶναι δίκαιοι νὰ συνάπτωσι καὶ νὰ διαλύωσι τοὺς γάμους τῶν κατὰ τοὺς νόμους τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας καὶ τὰς ἐκ παραδόσεως συνηθείας τῶν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνῃ νόμος πρότασις τοιαύτην δημιουργοῦσα μεταξὺ μουσουλμάνων καὶ μὴ μουσουλμάνων ἀνισότητα».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Εὐσεβεῖς ἑλληνίδες τῆς Νέας Ὑόρκης προσέβησαν ἐσχάτως εἰς τὴν σύστασιν Συλλόγου πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Παναγίου Τάφου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀδελφότης τῶν Ἑλληνίδων ὁ Πανάγιος Τάφος». Τοῦ Σωματείου ἐκλήθησαν νὰ μετέσχωσι καὶ τῶν ἄλλων ἐν Ἀμερικῇ παροικιῶν Ἑλληνίδες.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ ἐν Κάρλοβιτς διατρίβων πρῶν Κιέβου Ἀντώνιος ἔλαβε παρὰ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἴκου. Πατριαρχοῦ γράμμα δι' οὗ ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ «ἀρχαιοτέρου» τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ ὑπερορίων ρώσων ἱεραρχῶν καλεῖται νὰ μετέσχη τῆς προσυνοδικῆς διασκέψεως. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταυτῇ ὁ Πατριάρχης, θίγων τὰ συγκινούντα ἀπὸ τινος χρόνου τὴν ὀρθόδοξον Ρωσίαν ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα βεβαίως τὸν παραλήπτην κατ' ἀπάντησιν εἰς ἐπιστολὴν αὐτοῦ, ὅτι πρόσκλησις εἰς μετοχὴν ἐν τῇ Οἴκῳ Συνόδῳ καὶ τῇ προσυνοδικῇ συνδιασκέψει δὲν εἶχεν ὑπὸ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ἀποσταλῆ πρὸς τοὺς ἀνακαινιστὰς τῆς «Ἱεράς Συνόδου τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας», ἀλλὰ μόνον πρὸς τὸν Τοποτηρητὴν διαβιβασθεῖσαν πατριαρχικὴν πρόσκλησιν μετεβίβασαν εἰς τοὺς ἀνακαινιστὰς, οἵτινες, μεταβιβόντες τὴν ἐν αὐτῇ πρόσκλησιν καὶ ἀντικαταστήσαντες διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἱ. Συνόδου τὸ ὄνομα τοῦ Τοποτηρητοῦ, διὰ τῆς τῆς αὐτῆς πλαστογραφίας ἐνεφάνισαν ἑαυτοὺς ὡς προσκαλουμένους ὑπὸ τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου πρὸς τοὺς προηγουμένους σκοπούς. Ἐν πᾶσι τούτοις τὸ ἀληθές εἶνε, ὅτι τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου ἀνακοινῶσι πρὸς τὸν ἐν Μοσχᾷ ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐντολῆς ἐντοῖς σχετικῶς γράμμασιν ὅπως «ἀνακοινώσῃ ταῦτα εἰς τοὺς τοπικοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους», ὁ δ' ἀντιπρόσωπος ὅντως ἀνακοινῶσι τὰς ἀποφάσεις ἐν μεταφράσει τῶν πρὸς αὐτὸν πατριαρχικῶν γραμμάτων,

πρὸς τὴν ἀποτελεῖσθαι «Γ. Σύνοδον» τὴν «ἀνακαινιστικὴν» ἐκκλησιαστικὴν μερίδα. Αὐτὴ δέ, δημοσιεύουσα τὰς μεταφράσεις ταύτας ἐν τῷ ἐπισημῷ αὐτῆς ἡμερησίῳ μετα τῆς ὑπὸ τοῦ πατριαρχικοῦ ἀντιπροσώπου πιστοποιήσεως τῆς γνησιότητος αὐτῶν, ἐμφανίζει ταύτας ὡς ἀπ' εὐθείας πρὸς αὐτὴν ἀποτελερούμενας, καί, κατ' ἀκολουθίαν, ἀποτελούσας ἀναγνώριαν τῆς νομιμότητος αὐτῆς ἀπὸ μέρους τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Ἀγιοκαστρίῳ Ἱ. Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθητιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὴν ἐνοικίαν τοῦ δικαιοῦματος ἑλοτομίας 18 χιλιάδων ὀκτώδων ἐυκαλυφθέντων καὶ τὴν ἐξαγωγήν 25 χιλιάδων ὀκτώδων ἑλίξης ἐλίξης ἐκ τῶν δασῶν τῆς Μονῆς Ἀρούλα καὶ «Δού» ἐκκλησίαι. Ἡ Δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 14ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἐν Αἰτωλικῷ καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Αἰτωλικῷ καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Ἱ. Μονῆς ἀπὸ 10-12 π. μ. Οἱ ὅροι καὶ πινάκες εὐρίσκονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ δύνανται προσεγγόμενοι καθ' ἐλάχιστον, οἱ δουλομένοι νὰ ληφάνωσιν γνώσιν αὐτῶν. Ἐν τῇ Ἱ. Μ. Παντοκράτορος τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1926.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱεράς Μονῆς Παλατιοκροῦς Προκηρύττει ὅτι ἐκτίθηται διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας πρὸς ἐκπόησιν (15) προδακτινὰς καὶ (15) αἶγας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παλατιοκροῦς, συμφωνῶν, τοῖς ὅροις τῆς ὑπ' ἀριθ. 113 ἐ. ἔ. Διακηρύξεως τῆς Μονῆς εὐρισκομένης ἐν τῷ γραφεῖον τῆς Ἱεράς Μονῆς καὶ τῷ κοινωτικῷ Καταστήματι Ἐλασσῶν, ἐνθα οἱ δουλομένοι δύνανται νὰ λάβωσι γνώσιν τῶν ὅρων αὐτῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἐλασσῶν καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπων τῇ 31ην τοῦ μηνὸς 88βρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἐλασσῶν, Περ. Γαβρίηλ ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Παλατιοκροῦς τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1926.

Ἡ Ἱερά Μονὴ τοῦ Γεμίου Προδρόμου (Σερῶν) ἐκτίθητιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τριετοῦς ἐνοικιάσεως τοῦς ἔξωθεν τῆς πόλεως Σερῶν εὐρισκομένης τριετῆ λαχανοκήπου αὐτῆς, α') ἐνα εἰς θέσιν «ἄγιος Γεώργιος Κρουονερίτης» ἐκ πέντε στρεμμάτων καὶ β') ἕτερον εἰς θέσιν «Σάλλ χάννα» ἐξ ἑπτὰ στρεμμάτων. Ἡ δημοπρασία γενήσεται τὴν 14ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 1)2 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπων ἐν Σέρραις καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Ν. Τριανταφυλλοπούλου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Οἱ βουλομένοι δύνανται νὰ λάβωσι γνώσιν τῶν ὅρων τῆς δημοπρασίας παρὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς Ἱερομονάχου Δανιηλ. Ἐν Ἱ. Μ. Γεμίου Προδρόμου τῇ 15 8βρίου 1926.

Τὸ Μοναστηριακὸν Συμβούλιον τῆς ἐν Καλαυρίῃ Ἱ. Μ. Ζωοδόχου Πηγῆς διακηρύττει ὅτι ἐκτίθηται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τριετοῦς ἐνοικιάσεως ἢ ἐν θέσει Μιχαῖλα τῆς περιφέρειας Γαλιτσᾶ τῶς Δήμου Τροϊζίνος ἀπέλους τῆς Μονῆς κατὰ τὰ γνωστὰ αὐτῆς ὅρια καὶ ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεως ἢ ἀντὶ γραφα κατατεθῆσονται ἐν τῷ γραφεῖον τῆς κοινότητος Πόρου καὶ τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Πόρῳ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπων τῶν Δημοπρασιῶν κατὰ τὴν 14ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν ἡμερησίως τῇ 10 π. μ. ὡς καὶ ληξιάται τῆς δωδεκάτης τῆς μεσημβρίας ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Κηλαυρίας Νικολάου Λάμπη ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ. Πρώτη προσφορά ὀρίζεται ποσὴν δραχ. 2000 ἐτησίως οἱ συναγωνισθησόμενοι ὀφείλουσι νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τοὺς ὅρους τῆς Διακηρύξεως ἄλλως εἰ ἀποδέχεται εἰς τὸν Διαγωνισμὸν. Ἐν Ἱ. Μ. Ζωοδόχου Πηγῆς τῇ 16 88)ου 1926.

Τὸ Μοναστηριακὸν Συμβούλιον τῆς ἐν Καλαυρίῃ Ἱ. Μ. Ζωοδόχου Πηγῆς διακηρύττει ὅτι ἐκτίθηται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τριετοῦς ἐνοικιάσεως τὴν ἐν θέσει Φούσα τῆς περιφέρειας τῶς Δήμου Τροϊζίνος ἀπέλων τῆς Μονῆς κατὰ τὰ γνωστὰ αὐτῆς ὅρια καὶ συγ-

γραφῆν ὅρων διακηρύξεως ἢ ἀντίγραφα κατατεθῆσονται ἐν τῷ γραφεῖον κοινότητος Πόρου καὶ τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Πόρῳ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπων τῶν δημοπρασιῶν κατὰ τὴν 14 9)βρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν ἡμερησίως τῇ 10 π. μ. ὡς καὶ ληξιάται τῆς 12ης τῆς Μεσημβρίας ἐνώπιον τοῦ Συμβολ. Κηλαυρίας Ν. Λάμπη ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ μελῶν τοῦ Ἡμεῖου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ. Πρώτη προσφορά ὀρίζεται ποσὴν δραχ. (2, 000) ἐτησίως οἱ συναγωνισθησόμενοι ὀφείλουσι νὰ συμμορφωθῶσι τῶν ὅρων τῆς Διακηρύξεως ἄλλως ἀπαράδεκτος εἰς τὸν διαγωνισμὸν. Ἐν Ἱερᾷ Μονῇ Ζωοδόχου Πηγῆς τῇ 16 ὀκτωβρίου 1926.

Τὸ Συμβούλιον τῆς ἐν Αἰγιαλείᾳ Ἱ. Μ. τῶν Ταξιαρχῶν προκηρύττει ὅτι ἐκτίθηται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐνοικιάσεως ὁ ἐκτετακτοῦ τῆς Ἱεράς Μονῆς τῆς ἐπειταγενῆς ἐνοικίας. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 31ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 ἕως 12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Χρίστου Κερκλιοπούλου ἐν Αἰγιαλείᾳ ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέραν καὶ ὥραν εἰς ἐν τῶν ἐκεῖ συμβολαιογραφείων, ἐνθα εἶναι κατατεθειμένοι καὶ οἱ ὅροι τῆς διακηρύξεως. Ἐν τῇ ἐν Αἰγιαλείᾳ Ἱ. Μ. τῶν Ταξιαρχῶν τῇ 23 88)ου 1926.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μ. Σκαριδιάς διακηρύττει ὅτι ἐκτίθηται εἰς πλειοδοτικὴν Δημοπρασίαν γενησόμενῃ ἐν Πόρῳ καὶ ἔξωθεν τοῦ Καρνείου «Πανελληνίου» συνήθει τοπῶν Δημοπρασιῶν τὴν 14ην 9)βρίου ἢ ἐν ἀναβολῇ τῇ 21 9)βρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Πόρου Π. Δασίου ἢ ἐν κωλύματι αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, καὶ εἰς παρουσία τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, κατὰ τοὺς ὅρους καὶ συμφωνίας καὶ ἐν τῷ συνήθει ὅρων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν μεσθωμένων κτημάτων Μονῶν τοῦ Κρότους Κερ. στ' περὶ λατομείων κλπ. καὶ κατὰ τοὺς ὅρους καὶ συμφωνίας τῆς ἀρχικῆς καὶ ταυτοῦ χρόνου διακηρύξεως αὐτοῦ, ἢς δύνανται νὰ λάβῃ γνώσιν πᾶς ὁ δουλομένος, κατατεθειμένης εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν δημοπρασίαν ἄνω συμβολαιογράφου, τὰ δικαιοῦμα τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἀνορύξεως οἰκοδομησόμενων καὶ πετρωμάτων ἐκ τοῦ ἐν τῇ θέσει «Δαυριεῶν» ἀγροῦ τῆς Ἱ. Μ. Σκαριδιάς. Οὐ ἐνοικιάσται εἰσὶν εἰδικῶς ὑπόγραφοι νὰ καταβάλλωσι τοὺς τυχόν βαρύνοντας τὴν ἐκμετάλλευσιν δημοσίους καὶ κοινοτικούς φόρους εἰς τὸν Δημόσιον Ταμίον καὶ Κοινοτικὸν ταοῦτον, καὶ ἐν γένει, ὅπως συμμορφωθῶσι μὲ τὰς σχετικὰς περὶ Λατομείας διατάξεις τοῦ Νόμου. Ἐν Ἱ. Μ. Σκαριδιάς τῇ 11 88)ου 1926.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱεράς Μονῆς Σκαριδιάς διακηρύττει ὅτι ἐκτίθηται εἰς πενταετὴ ἐκμετάλλευσιν διὰ πλειοδοτικῆς Δημοπρασίας, γενησόμενης ἐν Πόρῳ καὶ ἔξωθεν τοῦ Καρνείου «Πανελληνίου» τόπων συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τὴν 14 Νοεμβρίου, ἢ ἐν ἀναβολῇ τῇ 21 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Πόρου Π. Δασίου ἢ ἐν κωλύματι αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ κατὰ τοὺς ὅρους καὶ συμφωνίας τῆς ταυτοῦ χρόνου καὶ ταυτοῦ χρόνου αὐτοῦ ἀρχικῆς διακηρύξεως, ἢς δύνανται νὰ λάβῃ γνώσιν πᾶς ὁ δουλομένος, κατατεθειμένης εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν δημοπρασίαν ἄνω συμβολαιογράφου, τὰ κάτωθι ἀκίνητα κτήματα τοῦ Μετοχίου «Ἅγιος Ἰωάννης» τῆς Ἱεράς Μονῆς Σκαριδιάς ἦτοι 1) Μία σταφιδόκαπελος ἐκ στρεμμάτων εἴκοσιν ὡς ἔγγιστα, μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἐλασιδένδρων καὶ τοῦ συνεγομένου ταυτῆ ἱστορικοῦ ἀγροῦ ἐκ στρεμμάτων περὶ που δέκα πέντε (15) κείμενα εἰς θέσιν Λιμνα, ὅριον τῆς περιφέρειας τῆς Κοινότητος Ἁγίου Ἰωάννου τῶς; δήμου Λατοίνου, 2) ὡς ἀγροῦ ἑξήκως ἐξ εἴκοσι (20) περὶπου στρεμμάτων, κείμενος ἐν τῇ αὐτῇ ὡς ἄνω θέσει καὶ περιφερειᾷ καὶ 3) Εἰς κηφότοπος, πρώην περιβόλιον ἐπιχειρησίδων καρποφόρον δένδρων ἐκ δέκα πέντε (15) ὡς ἔγγιστα στρεμμάτων μετὰ τριῶν οἰκίσκων παλαιωμένων καὶ τῶν ἀπομακρυντῶν ἐν αὐτῷ καρποφόρον καὶ μὴ δένδρον καὶ τοῦ κλημῶνος, κείμενος ἐν τῷ χωρίῳ «Ἅγιος Ἰωάννης». Πάντων δὲ τῶν κτημάτων τούτων ἐκμεταλλωμένων μὲ τὰ γνωστὰ αὐτῶν ὅρια καὶ πρῶτη προσφορά ἐτησίως μεσθωμάτων ὀρίζονται δραχμαὶ 5000.

Τύποις «Φοῖνικος» ὁδὸς Σταδίου 33